

Призначення пенсії за віком матері п'ятерох і більше дітей та дитини-інваліда

Зважаючи на чисельні звернення громадян стосовно права на пенсію по віку жінок, які народили п'ятеро або більше дітей і виховали їх до шестирічного віку, і матері дітей-інвалідів, управління Пенсійного фонду в Свалявському районі надає роз'яснення щодо реалізації такого права.

Якщо жінки виховують дитину, яку визнано інвалідом з дитинства, чи народили п'ятеро або більше дітей і виховали їх до шестирічного віку, то відповідно до пункту 3 Прикінцевих положень Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" №1058-IV від 09.07.2003 р., такі матері, мають право на призначення дострокової пенсії за віком після досягнення 50 років та за наявності не менше 15 років страхового стажу. При цьому до числа інвалідів із дитинства належать також діти-інваліди віком до 16 років.

Час догляду за дитиною-інвалідом зараховується до стажу роботи, що може вплинути на розмір пенсії.

Доречно також зазначити, що на призначення даної дострокової пенсії за віком має право й батько п'яти дітей та інваліда з дитинства, якщо мати не досягла віку 50 років, і дає згоду на призначення дострокової пенсії батьку дітей чи за вибором матері або в разі її відсутності, якщо виховання п'ятерох або більше дітей чи дитини-інваліда здійснювалося батьком, йому призначається дострокова пенсія за віком, але не раніше ніж за 5 років до досягнення пенсійного віку, передбаченого ст. 26 зазначеного вище Закону, за наявності не менше 20 років страхового стажу.

У випадках, коли дитина визнана інвалідом після досягнення 6-річного віку, або інвалідом з дитинства після досягнення 18-річного віку, надається висновок лікарсько-консультаційної комісії про визнання дитини дитиною-інвалідом до досягнення 6-річного віку.

Законом України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» №3668 від 08.07.2011, що набрав чинності з 01 жовтня 2011 року, підвищено пенсійний вік для жінок. Однак така зміна у настанні пенсійного віку не стосується жінок, які народили п'ятеро або більше дітей і виховали їх до шестирічного віку, і матерів інвалідів з дитинства, які виховали їх до цього віку. Ці матері, як і раніше, мають право на призначення дострокової пенсії за віком після досягнення 50 років та за наявності не менше 15 років страхового стажу.

Відповідно до Порядку № 22-1 від 25.11.2005 р., при призначенні пенсій таким матерям та батькам, які виховали їх до шестирічного віку, факт народження дитини встановлюється на підставі свідоцтва про народження, а їх виховання до зазначеного віку – на підставі свідоцтва про народження чи паспорта дітей.

Визнання особи інвалідом із дитинства або дитиною-інвалідом засвідчується випискою з акта огляду в МСЕК, медичним висновком установи охорони здоров'я. У разі якщо дитина визнана дитиною-інвалідом після досягнення шестирічного віку, надається висновок лікарсько-консультаційної комісії про те, що вона мала медичні показання для визнання її дитиною-інвалідом до досягнення шестирічного віку.

Зважаючи на наявність неординарних ситуацій на практиці застосування пенсійного законодавства, хочеться зауважити, що в разі, якщо батько інваліда з дитинства, має дружину – інваліда, яка отримує пенсію по інвалідності, скористатися пільгою, за якою один із батьків має право вийти на пенсію на 5 років раніше встановленого пенсійного віку батько уже не зможе. Пояснюю чому.

Розділом XV Прикінцевих положень Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", за рахунок коштів Пенсійного фонду України в солідарній системі призначаються такі пенсійні виплати:

- пенсія за віком;
- пенсія по інвалідності внаслідок загального захворювання (у тому числі каліцтва, не пов'язаного з роботою, інвалідності з дитинства);
- пенсія у зв'язку з втратою годувальника.

Відповідно п. 1 ст. 10 згаданого Закону, особі, яка має одночасно право **на різні види пенсії** (за віком, по інвалідності, у зв'язку з втратою годувальника), призначається **один із цих видів пенсії за її вибором**. Оскільки дружина отримує пенсію по інвалідності, то чоловік не має права на достроковий вихід на пенсію за віком.

Разом з тим, 1 січня 2014 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною». Відповідно до нових норм даного Закону пункт 8 статті 1 Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» викладено в новій редакції, якою регламентовано, що у разі смерті матері або позбавлення її батьківських прав виховання п'ятох та більше дітей до шестирічного віку здійснювалось батьком, то відповідно й право на пенсію за особливі заслуги перед Україною надається батькові.

У зв'язку з зазначеним в разі наявності таких батьків-пенсіонерів, які виховали п'ятох і більше дітей до шестирічного віку, звертатися до районного управління Пенсійного фонду в Свалявському районі за визначенням права на пенсію за особливі заслуги.

Заступник начальника управління

Пенсійного фонду України в Свалявському районі

Н.Ю. Ковбинь